

Veiligheidsplan OPDC Fultura
2020-2024

Inhoudsopgave

INLEIDING

DEEL 1 ALGEMEEN

1 DOELSTELLING EN UITGANGSPUNTEN

2 COÖRDINATIE VEILIGHEID

2.1 DIRECTIE

2.2 ARBOCOÖRDINATOR

2.3 BEDRIJFSHULPVERLENING

2.4 OMGANG MET DE MEDIA 2.5

INCIDENTENREGISTRATIE

3 FYSIEKE VEILIGHEID

4 REGELS

4.1 LEERLINGENSTATUUT

4.2 PRIVACYBESCHERMING

4.3 SCHADE

4.4 ACTIVITEITEN

4.5 TOEGANG GASTEN

5 DISCIPLINAIRE MAATREGELEN

5.1 DISCIPLINAIRE MAATREGELEN

5.2 SCHORSING EN VERWIJDERING

6 VEILIGHEID EN WELZIJN PERSONEEL

6.1 ARBOBELEID

6.2 VERZUIMBELEID

7 KLACHTEN

7.1 MELDPlicht- EN KLACHTENREGELING 7.2

HOE WORDEN KLACHTEN AFGEHANDELD?

7.3 HULP VAN DE EXTERNE VERTROUWENSPEERSOON OF VERTROUWENSINSPECTEUR

8 KWALITEITSHANDHAVING VEILIGHEIDSPAN

DEEL 2 HANDELINGSPROTOCOLLEN VEILIGHEID

INLEIDING

9 STAPPENPLAN GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG

9.1 INSCHATTING VAN DE SITUATIE

9.2 GESPREK MET LEERLING EN MEDEWERKER VAN HET OPDC FUTURA.

9.3 GESPREK MET OUDERS/VERZORGERS

9.4 BESPREKING IN HET ZORGTEAM

9.5 VERWIJZING NAAR EEN EXTERNE (HULPVERLENINGS)INSTANTIE

9.6 INSCHAKELING POLITIE

9.7 TIME OUT (BEZINNEN OP)

9.8 SCHORSING

- 9.9 VERWIJZING NAAR EEN ANDERE SCHOOL
- 9.10 VERWIJDERING

10 PROTOCOLLEN

- 10.1 FYSIEKE AGRESSIE
- 10.2 VERBALE AGRESSIE
- 10.3 CYBERPESTEN
- 10.4 DRUGS EN ALCOHOL
- 10.5 VERNIELING
- 10.6 WAPENBEZIT
- 10.6 DIEFSTAL
- 10.7 VUURWERKBEZIT
- 10.8 SEKSUELE INTIMIDATIE
- 10.9 LOVERBOYS EN LOVERGIRLS

BIJLAGEN:

- BIJLAGE 1 FYSIEKE VEILIGHEID, GEBOUW EN OMGEVING
- BIJLAGE 2 PESTPROTOCOL: HOE OM TE GAAN MET PESTEN

Inleiding

Het OPDC Fultura wil een actief veiligheidsbeleid voeren om de veiligheid van leerlingen en medewerkers te waarborgen. Het effect wordt periodiek gemonitord. Er is een contactpersoon voor het coördineren van een anti-pestbeleid en een vast aanspreekpunt bij pesten.

In onze visie is veiligheid een belangrijk speerpunt waardoor de leerling en de medewerker kan leren en groeien. Op het OPDC Fultura moet iedereen zich veilig kunnen voelen en zichzelf kunnen zijn. Dit bereiken we met elkaar, door in vertrouwen en openheid met elkaar samen te werken. Leerlingen en ouders mogen verwachten dat docenten zorg dragen voor een veilig pedagogisch leefklimaat, waarbij er respect is voor elkaar en elkaars persoonlijke, culturele en levensbeschouwelijke achtergronden.

Het OPDC Fultura verwacht van ouders dat zij bereid zijn om op het OPDC Fultura te komen praten over hun kind, zeker als daar aanleiding toe is. Het OPDC Fultura maakt hiertoe afspraken met de ouders bij de intake. Het OPDC Fultura neemt zowel preventieve als actieve maatregelen om de veiligheid te waarborgen. Hierbij zijn alle geledingen van het OPDC Fultura betrokken.

Veiligheid blijft een punt van aandacht in een maatschappij die steeds verder verhardt. Het borgen van de sociale veiligheid in de organisatie wordt bereikt door dit onderwerp regelmatig terug te laten komen in de lessen voor de leerlingen en in de vergaderingen en scholing met het team.

In het voorliggende 'Veiligheidsplan' is weergegeven hoe het OPDC Fultura omgaat met het begrip veiligheid in het algemeen en met de veiligheid van de leerlingen in het bijzonder. Daarvoor zijn nieuwe beleidsdocumenten en protocollen opgesteld.

De onderwijsinstellingen voor Voortgezet Onderwijs binnen de gemeente Súdwest Fryslân zijn participant in een samenwerkingsverband met Politie Fryslân en Fultura. Gezamenlijk hebben zij het Handboek School en veiligheid opgesteld, waarop de in dit plan beschreven protocollen gebaseerd zijn.

Deel 1 Algemeen

1. Doelstelling en uitgangspunten

Het doel van dit veiligheidsplan is te komen tot het realiseren van een werkklimaat in het OPDC Fultura waarin leerlingen en medewerkers zich veilig (en op hun plaats) voelen en waarin zij optimaal kunnen presteren. Omdat het OPDC Fultura dit niet alleen kan realiseren, kiezen wij voor een integrale aanpak. Alle betrokkenen; leerlingen, medewerkers, ouders en teamleiding zullen hun bijdrage moeten leveren.

De uitgangspunten hierbij zijn:

De teamleiding

- is verantwoordelijk voor het beleid en streeft daarbij naar optimale arbeidsomstandigheden voor haar personeel en voor de leerlingen. Het beleid is gericht op waarborging van de veiligheid en gezondheid van medewerkers en leerlingen, en op de bevordering van hun welzijn. Om dit te bereiken, organiseert de teamleider het OPDC Fultura op zo'n manier dat onaanvaardbare risico's in principe zijn uitgesloten. Verzuim door ziekte en arbeidsongeschiktheid wordt zo veel mogelijk tegengegaan. Seksuele intimidatie, agressie, geweld, pesten en discriminatie worden actief bestreden.

Medewerkers

- schromen niet om elkaar aan te spreken op (ongewenst) gedrag. Gevolg hiervan is dat veiligheid, in de meest brede zin van het woord, een vast agendapunt is op vergaderingen van bijvoorbeeld het team, coaches, de medezeggenschapsraad en de teamleiding
- gaan respectvol met leerlingen om
- worden met respect bejegend door leerlingen, ouders/verzorgers en collega's
- weten dat problemen worden aangepakt en dat zij ergens terecht kunnen bij het signaleren van problemen
- weten wat er gebeurt/gebeuren moet bij calamiteiten
- hebben duidelijke afspraken gemaakt over dit alles

Leerlingen

- pesten niet en worden niet gepest. Zij mogen en kunnen zichzelf zijn
- kunnen de lessen volgen zonder lastig te worden gevallen
- weten dat geweld en (seksuele) intimidatie uit den boze zijn
- delen met elkaar het OPDC Fultura als 'ons huis'
- kunnen bij iemand terecht als er problemen zijn en weten bij wie zij terecht kunnen
- worden serieus genomen door docenten en andere medewerkers

Ouders/verzorgers

- kunnen er op vertrouwen dat hun kinderen graag naar het OPDC Fultura gaan
- weten dat er geen bedreigingen voor komen
- kunnen bij iemand terecht als er problemen zijn en weten bij wie zij terecht kunnen
- weten dat signalen worden opgepakt en problemen worden aangepakt

Ouders/verzorgers delegeren een deel van hun verantwoordelijkheid aan het OPDC Fultura. De eindverantwoordelijkheid voor hun kinderen ligt echter bij hen. Dit betekent dat zij bij elk conflict in een zo vroeg mogelijk stadium op de hoogte gebracht dienen te worden en dat zij een wezenlijke bijdrage dienen te leveren bij/in de oplossing van het conflict. Het OPDC Fultura heeft echter ook altijd haar eigen verantwoordelijkheid.

Omgeving/buurt

- de omgeving heeft geen last van rondhangende leerlingen tijdens schooluren
- er is geen vandalisme, vervuiling of diefstal
- weet dat kinderen aangesproken worden op hun gedrag
- weten dat signalen worden opgepakt en dat problemen worden aangepakt

Afspraken, leefregels, omgangsregels moeten zo zijn vastgesteld en opgesteld, dat zij door alle betrokkenen worden onderschreven en (kunnen) worden nageleefd.

Evaluatie van deze regels en daaruit voortvloeiend een mogelijke bijstelling ervan, is een regelmatig terugkerende zaak van alle betrokkenen. Leerlingen dienen daarin te worden opgevoed en de begeleiders moeten zich bewust zijn van hun rol in het onderwijs- en opvoedingsproces. Respect is het uitgangspunt. Respect voor de ander, maar ook voor de omgeving en zelfrespect.

Dit veiligheidsplan is specifiek gericht op de veiligheid, de gezondheid en het welzijn van de leerlingen die onderwijs volgen en/of begeleiding krijgen binnen het OPDC van Fultura. De medewerkers die werkzaam zijn binnen het OPDC van Fultura en/of SWV Fultura vallen onder het Arbo-beleidsplan van Fultura, ongeacht of zij gedetacheerd zijn vanuit de diverse scholen die aangesloten zijn bij het samenwerkingsverband Fultura of externen die werkzaam zijn voor het samenwerkingsverband. Veiligheid en arbeidsomstandigheden zijn onderwerpen die elkaar op veel vlakken raken. Het veiligheidsplan en Arbobeleidsplan vullen elkaar daarom aan en kunnen elkaar op enkele punten overlappen.

2. Coördinatie veiligheid

2.1 Teamleiding

Het veiligheidsplan is onder meer gebaseerd op de Arbowet, het Arbobesluit en andere relevante wet- en regelgeving. De doelstellingen van het veiligheidsplan worden in samenhang met de doelstellingen van het OPDC Fultura geformuleerd. Dit gebeurt in overleg met de personeelsvertegenwoordiging. De doelstellingen worden eveneens vermeld in het jaarlijks op te stellen Plan van aanpak. Dit plan wordt opgesteld op basis van de RI&E (Risico- inventarisatie en evaluatie).

2.2 Arbobeleid en Arbocoördinatie

Stichting SWV Fultura heeft een Arbobeleidsplan geformuleerd. Jaarlijks wordt op basis van wet- en regelgeving en dit Arbobeleidsplan een Arbowerkplan opgesteld. Het bestuur van Fultura en de directeur van Fultura zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het arbobeleid. De preventiemedewerker ziet toe op de gemaakte afspraken die voortkomen uit de RI&E.

2.3 Bedrijfshulpverlening

De bedrijfshulpverlening (BHV) is de organisatie die optreedt bij calamiteiten in het OPDC Fultura en bestaat uit getraind personeel. Binnen het team van het OPDC Fultura zijn twee collega's zowel BHV als EHBO getraind. Een extern deskundige verzorgt de noodzakelijke opleiding voor BHV-ers. Minstens eenmaal per jaar wordt het ontruimingsplan geoefend. Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de bedrijfshulpverleners zijn vastgelegd in het Arbobeleid.

2.4 Omgang met de media

Indien een situatie leidt tot (te verwachten) media-aandacht, worden door het Bestuur en/of teamleiding met betrokken partijen de feitelijke gegevens doorgesproken. Aan de hand van de hieruit te trekken conclusies wordt de informatievoorziening naar de media vastgesteld. Het Bestuur en/of de teamleiding zijn daarbij immer woordvoerder namens het OPDC Fultura. Zo nodig kan besloten worden te voorzien in een persbericht.

2.5 Incidentenregistratie

Om het OPDC Fultura veiliger te maken en te houden is het van belang te weten welke incidenten op het OPDC Fultura voorkomen. Een adequate incidentenregistratie draagt bij aan het veiligheidsbeleid en de veiligheid op scholen. Het helpt (beter) inzicht te krijgen in de eigen veiligheidssituatie en om in de toekomst doeltreffend te handelen bij incidenten en ze mogelijk te voorkomen.

Voor de registratie van incidenten maakt het OPDC Fultura gebruik van een digitaal format die opgeslagen is op de X-schijf. Waar nodig analyseren en evalueren wij binnen het OPDC Fultura de incidenten en ongevallen om ons veiligheidsbeleid erop aan te passen of (jaarlijks) aan te scherpen. In de registratie worden de door OCW geformuleerde definities gehanteerd.

Wanneer zich een incident voordoet wordt onmiddellijk de teamleider ingelicht. De teamleider draagt zorg dat betrokkenen/getuigen alle relevante informatie in verband met feiten en personen aangaande het incident registreren. In het format op de X-schijf geeft de teamleider aan waar en wanneer het incident heeft plaatsgevonden, wat er is gebeurd (bijvoorbeeld verbaal of fysiek geweld, grove pesterijen, fraude, vernieling of wapen- drugsbezit) en wie er bij betrokken waren.

3. Fysieke veiligheid

Dit veiligheidsplan gaat over de fysieke en de sociale veiligheid op het OPDC Fultura. Bij fysieke veiligheid kun je denken aan het installeren van een brandalarm of het voorkomen van losliggende traptreden. De maatregelen die het OPDC Fultura neemt om de fysieke veiligheid van de leerlingen (en een ieder die zich in het OPDC Fultura gebouw begeeft) te waarborgen zijn vastgelegd in het document *Fysieke veiligheid, gebouw en omgeving* (bijlage 1).

4. Regels

Op het OPDC Fultura zijn een aantal reglementen van toepassing, de gedrags- en huisregels. De volledige tekst van de gedrags- en huisregels is beschikbaar in het afsprakenboekje wat alle leerlingen uitgereikt krijgen bij de start van een arrangement van het OPDC Fultura. Het OPDC Fultura handelt in overeenstemming met de reglementen en de leerling dient zich op zijn beurt er ook aan te houden. Afgezien van de noodzakelijke reglementen, hecht OPDC Fultura er veel waarde aan dat iedereen op een fatsoenlijke en respectvolle wijze met elkaar omgaat en zo bijdraagt aan de persoonlijke sfeer van het OPDC Fultura.

Leerlingen die zich niet houden aan de (geschreven en ongeschreven) gedrags- en huisregels, worden daarop aangesproken en indien nodig worden verdergaande maatregelen getroffen. De afspraken rond deze maatregelen zijn vastgelegd in hoofdstuk 5 *Disciplinaire maatregelen*.

4.1 Afsprakenboekje

Iedere nieuwe leerling ontvangt het afsprakenboekje. Hierin staan de rechten en plichten van de leerling beschreven. In het statuut worden de afspraken weergegeven met betrekking tot onder meer ziekmeldingen/afwezigheid, ongeoorloofde afwezigheid, huiswerk, e.d. en sancties en schorsing van een leerling. Daarnaast bevat het statuut informatie met betrekking tot schoolmaatschappelijk werk, grensoverschrijdend gedrag en privacybescherming.

4.2 Privacybescherming

Indien het gaat om de veiligheid van het OPDC Fultura, de medewerkers en/of de leerling(en), bestaat de mogelijkheid dat de teamleiding gegevens van leerlingen aan derden, zoals politie, en andere scholen, verschaft. Hierbij wordt de Wet bescherming persoonsgegevens in acht genomen. Verdere gelden de bepalingen van het privacyreglement van het OPDC Fultura.

4.3 Schade

Leerlingen moeten zich zó gedragen dat er geen schade ontstaat aan bezittingen van medeleerlingen, aan het gebouw of aan de inventaris van het OPDC Fultura en dienen dus alle gebruiksmaterialen van het OPDC Fultura met zorg te behandelen. Wanneer er desondanks schade ontstaat, dienen leerlingen dit meteen aan de coaches, teamleiding en/of de conciërge te melden en vervolgens dienen zij mee te werken aan verhaalacties. Bij nalatigheid, kennelijke onvoorzichtigheid of opzet kunnen daarnaast maatregelen tegen de leerling getroffen worden. Leerlingen dienen opdrachten en richtlijnen op te volgen van teamleiding en personeel. Wanneer het OPDC Fultura aansprakelijk wordt gesteld voor schade ontstaan bij leerlingen, personen die bij het OPDC Fultura werkzaam zijn of derden, wordt die schade gemeld bij de aansprakelijkheidsverzekering van het OPDC Fultura.

Voor beschadiging of diefstal van fietsen, kledingstukken, e.d. in en bij het gebouw kan het OPDC Fultura niet aansprakelijk gesteld worden, tenzij de schade is ontstaan door een oorzaak die het OPDC Fultura valt te verwijten (denk aan losse stoeptegels, onafgewerkt hekwerk, kapotte stoelen).

OPDC Fultura is niet aansprakelijk voor door leerlingen opgelopen schade, inbegrepen beschadiging of verlies van door leerlingen meegebrachte zaken (fietsen, kleding, tassen, materialen), tenzij uit de polisvoorwaarden van de aansprakelijkheidsverzekering van het OPDC Fultura blijkt dat het OPDC Fultura aansprakelijk is. Het OPDC Fultura of medewerkers van Fultura zijn ook jegens derden niet aansprakelijk voor schade door leerlingen opgelopen of toegebracht wanneer redelijkerwijs niet verwacht kan worden dat het OPDC Fultura continu toezicht houdt.

4.4 Activiteiten binnen het OPDC Fultura

Er is sprake van een activiteit (bijvoorbeeld sporttoernooi, feest e.d.) als die activiteit onder verantwoordelijkheid en conform de regels van het OPDC Fultura wordt georganiseerd. Voor andere georganiseerde activiteiten heeft het OPDC Fultura geen verantwoordelijkheid.

Over activiteiten, georganiseerd door en onder de verantwoordelijkheid van het OPDC Fultura worden de ouders/verzorgers altijd geïnformeerd door het OPDC Fultura (middels brief en/of e-mail). Het meenemen van introducés bij activiteiten zal per activiteit door de teamleiding worden aangegeven.

Tijdens activiteiten gelden de standaard gedrags- en huisregels van het OPDC Fultura.

Wapens en drugbezit en -gebruik zijn dus te allen tijde verboden. Alcoholgebruik en -bezit zijn voor de leerlingen verboden.

4.5 Toegang gasten

Het OPDC Fultura verleent alleen toegang aan personeel en leerlingen van het OPDC Fultura en of Fultura.

Een ieder die niet geregistreerd staat op het OPDC Fultura, dient zich bij binnenkomst te melden. Voor ouders van leerlingen van het OPDC Fultura geldt ook dat ze zich bij binnenkomst dienen te melden. De teamleiding kan hen die zich niet hebben gemeld de toegang tot het OPDC Fultura weigeren.

Indien de veiligheid van het OPDC Fultura in het geding is, wat ter beoordeling is aan de teamleiding, kan de teamleiding de toegang weigeren aan de desbetreffende personen.

5. Disciplinaire maatregelen

Tegen een leerling die handelt in strijd met algemeen geldende fatsoensregels of met de in het OPDC Fultura geldende afspraken (waaronder uitdrukkelijk ook wordt verstaan het niet of niet correct opvolgen van richtlijnen van het personeel) worden door het OPDC Fultura te bepalen maatregelen genomen en in een uiterste geval schorsing of verwijdering, volgens de regels die de wet daaraan heeft gesteld. De ouders/verzorgers van de leerling worden op de hoogte gesteld.

5.1 Disciplinaire maatregelen

De leerling die de in het OPDC Fultura geldende afspraken niet nakomt, kan een disciplinaire maatregel worden opgelegd. De bevoegdheid een straf aan een leerling op te leggen, komt alleen toe aan de teamleiding, de directeur van SWV Fultura, coaches en het bestuur. Overige medewerkers zijn niet bevoegd een straf op te leggen, maar wel bevoegd het gedrag van een leerling vanwege een overtreding aan de orde te stellen, resp. in overleg met de bevoegde de straf ten uitvoer te laten brengen.

Indien een leerling meent dat hem ten onrechte een maatregel is opgelegd, kan hij dit aan zijn coach, orthopedagoge, de teamleiding of aan de directeur van Fultura ter beoordeling voorleggen. Ook kan de leerling een klacht indienen volgens de geldende klachtenregeling.

Voor het opleggen van een disciplinaire maatregel moet er sprake zijn van een redelijke verhouding tussen enerzijds de ernst van de aanleiding tot het opleggen ervan en anderzijds de zwaarte van de maatregel. Dit is uiteindelijk ter beoordeling aan de teamleiding. Een leerling die de goede voortgang van de les verstoort of (ver)hindert, kan door de coach verplicht worden deze les te verlaten. Onder het begrip les vallen alle activiteiten in het kader van het te volgen onderwijsprogramma. Hier leveren wij maatwerk. Afhankelijk van wat er gebeurd is kan door de teamleider een passend besluit genomen worden (de leerling werkt in afzondering verder aan het schoolwerk of de ouder/verzorger wordt gevraagd de leerling op te halen).

5.2 Schorsing en verwijdering

5.2.1 Schorsing

Schorsing houdt in dat een leerling tijdelijk geen toegang heeft tot het OPDC Fultura waar hij is aangemeld door de school van herkomst. Een schorsing duurt - volgens de regels van het Inrichtingsbesluit wet op het voortgezet onderwijs - maximaal vijf schooldagen. De leerling moet daarna in beginsel weer toegelaten worden op het OPDC Fultura. De gedachte achter het maximum van vijf dagen is dat voortdurend serieus moet worden bekeken of de omstandigheden nog steeds zo zijn als toen de schorsing werd uitgesproken, of dat ze, bijvoorbeeld na de 'afkoelingsperiode' of bemiddelingsgesprekken, zijn gewijzigd waardoor de schorsing kan worden beëindigd. De invalshoek is primair het belang van de, zo veel mogelijk ononderbroken, schoolloopbaan van de leerling. Als de leerling opnieuw wordt geschorst of als de schorsing wordt verlengd, moet de teamleiding hiervoor een nieuw besluit nemen. Een uitzondering op de maximale duur van een schorsing vormt de schorsing die ingaat, terwijl er overleg gaande is over de definitieve verwijdering van een leerling.

5.2.2 Verwijdering

Een leerling verwijderen is een uiterste maatregel die door de wetgever aan strikte voorwaarden is gebonden.

Voordat het bevoegd gezag het besluit tot verwijdering kan nemen, moet het de leerling en de ouders horen. Voor het voortgezet onderwijs is overleg met de Inspectie van het Onderwijs vereist, voordat er een besluit genomen wordt.

6. Veiligheid en welzijn personeel

6. Arbobeleid

De medewerkers van het OPDC Fultura en de medewerkers die werkzaam zijn voor het samenwerkingsverband Fultura, zijn gedetacheerd vanuit de scholen die aangesloten zijn bij het samenwerkingsverband Fultura. Fultura is een kleine organisatie waarin een groot opgetuigde arbo organisatie niet past. Gekozen is daarom voor de volgende opzet;

Binnen de organisatie wordt gewerkt met drie BHV'ers waarvan 1 medewerker tevens EHBO kunnen verlenen. Daarnaast is er per 2019 een arbo coördinator / preventiemedewerker gaan toezien op naleving van de afspraken. Eens per 4 jaar wordt een RI&E opnieuw uitgevoerd door een medewerker van CVO (één van de schoolbesturen die valt onder het samenwerkingsverband). De vakdocenten zijn belast met het naleven van de arbo-voorschriften in de praktijklokalen.

Het bestuur van de stichting Fultura is eindverantwoordelijke voor het arbobeleid. De uitvoering ervan is gemandateerd aan de directeur van SWV Fultura.

Het arbobeleid is gericht op waarborging van de veiligheid en gezondheid van medewerkers en op het voorkomen en beheersen van psychosociale arbeidsbelasting.

6.1 Gedragscode personeel

Scholen in Nederland zijn wettelijk verplicht een veilige leer- en werkomgeving te bieden voor iedereen binnen de school. Een belangrijk onderdeel van dit veiligheidsbeleid is het opstellen van regels voor het sociale verkeer op school; een gedragscode. Een gedragscode is een richtlijn voor een wenselijke en professionele pedagogische beroepshouding wat betreft de omgang met leerlingen, ouders en collega's. Een gedragscode kan toegepast worden om ongewenst gedrag te voorkomen (preventief) of aan te pakken (curatief). Een gedragscode levert daarmee een bijdrage aan het creëren van een veilig leer- en werkklimaat op school.

De onderwijssector kent geen algemeen geldende gedrags- of beroepscode. Wel staat in de CAO-VO, dat er ten aanzien van de werknemers afspraken gemaakt dienen te worden over het bewerkstelligen van sociale en fysieke veiligheid en het voorkomen van seksuele intimidatie, racisme, agressie en geweld. Dit betekent dat scholen/schoolbesturen zelf gedragsregels moeten formuleren voor hun personeel om aan te geven welk professioneel gedrag van medewerkers verwacht wordt. Deze gedragsregels zijn opgenomen in het arbobeleidsplan.

6.2 Doelstelling

De hoofddoelstelling is:

'Het creëren van een veilig leer- en werkklimaat op het OPDC Fultura door respectvol met elkaar om te gaan in woord en handelen.'

Met de regels in deze code wil het OPDC Fultura een prettig en veilig klimaat waarborgen en daarmee voorkomen dat medewerkers, onderwijsondersteunend personeel en leerlingen in situaties komen die door één van beiden of allebei als onprettig wordt ervaren, misschien zelfs strafbaar zijn en tot rechtsvervolging kunnen leiden. De gedragscode is opgenomen in het arbobeleidsplan.

7. Klachten

Het OPDC Fultura hanteert de klachtenregelingen van het samenwerkingsverband.

In de klachtenregeling spelen interne contactpersonen en externe vertrouwenspersonen een belangrijke rol. Het eerste doel is om de klacht op een goede manier te behandelen met de teamleden en zo nodig de directeur.

De interne contactpersonen hebben primair een verwijzende functie.

Ouders, medewerkers en leerlingen hebben ook de mogelijkheid om direct de externe vertrouwenspersoon te benaderen dan wel een beroep te doen op de landelijke klachtencommissie.

Het bevoegd gezag is ook voor het OPDC Fultura aangesloten bij de landelijke klachtencommissie.

In de praktijk komen partijen alleen bij de Klachtencommissie als ze er op het OPDC Fultura niet meer uitkomen.

7.1 Hoe worden klachten afgehandeld?

Ongewenste situaties kunnen zich manifesteren in gevoelens van onvrede en klachten. Gevoelens van onvrede zijn vaak geen klacht, maar een melding.

Een klacht is het expliciet benoemen van een ongewenste OPDC Fultura-gerelateerde situatie welke in het belang van goed en veilig onderwijs verandering behoeft. Een klacht heeft gevolgen en is niet

vrijblijvend. Een medewerker die terecht (ernstig) wordt aangeklaagd kan bijvoorbeeld een waarschuwing, een berisping krijgen en in het ergste geval zelfs ontslag. Valse klachten hebben een (zeer) groot destructief gehalte. Indien blijkt dat een ingediende klacht vals is geweest, dan kan dat leiden tot bijvoorbeeld een voortijdige beëindiging van het OPDC Fultura-traject van een leerling of tot rechtspositionele maatregelen tegen een medewerker. Als een klacht onterecht is, vindt er altijd rehabilitatie plaats. Anonieme klachten worden niet in behandeling genomen. Deze worden gezien als gevoelens van onvrede en hebben voor de aangeklaagde geen gevolgen. De reden hiervoor is dat een aangeklaagde zich niet tegen anonieme klachten kan verweren. Het indienen van een klacht kent formele eisen. Een klacht wordt schriftelijk ingediend en bevat de datum, de naam en het adres van de klager, de naam van de aangeklaagde en een zo concreet mogelijke omschrijving van de ongewenste gedraging, uitlating of beslissing.

De klachten worden ingediend bij de teamleider OPDC Fultura. De teamleider meldt aan de klager en verweerder welke stappen er gezet gaan worden om de klacht af te handelen. Mocht de klager niet eens zijn met een oplossing van de teamleider, na het afhandelen van de klacht, dan kan de klager de klacht indienen bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC).

8. Kwaliteitshandhaving veiligheidsplan

Om de kwaliteit van het veiligheidsplan te handhaven

- worden op basis van de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) duidelijke en werkbare korte en lange termijn doelen gesteld. De RI&E wordt door deskundige medewerkers uit de Arbocommissie uitgevoerd. De afdelingsleider Frontoffice en Administratie en ICT van CVO, is verantwoordelijk voor de RI&E.
- wordt op grond van de uitkomsten van de RI&E en individuele gesprekken met medewerkers, in de Arbocommissie bepaald over welke risico's het personeel voorlichting moet krijgen. In ieder geval wordt aandacht besteed aan:
 - o de veiligheids- en werkinstructies voor leerkrachten en leerlingen;
 - o werkgebonden risico's, zoals agressie, geweld en stress;
 - o het verzuimbeleid en bijbehorende protocollen;
 - o de ontwikkeling van het ziekteverzuim op het OPDC Fultura;
 - o de introductie van nieuwe medewerkers, stagiair(e)s en leerlingen.
- wordt sociale veiligheid regelmatig op alle niveaus geagendeerd en worden leerlingen en medewerkers 2 keer per jaar geëncquêteerd over ervaren veiligheid op het OPDC Fultura

Deel 2 Handelingsprotocol Veiligheid

Inleiding

Het OPDC Fultura wil een veilige omgeving bieden waar leerlingen, medewerkers en bezoekers zich op hun gemak voelen en waar goed en prettig gewerkt en geleerd kan worden. Toch kan het voorkomen dat er sprake is van onacceptabel dat wil zeggen grensoverschrijdend gedrag. Om in dergelijke situaties planmatig, verstandig, eenduidig en consequent te kunnen handelen zijn handvatten nodig ten behoeve van het hanteren van grensoverschrijdend gedrag. Om die reden is dit handelingsprotocol opgesteld. Het protocol bevat afspraken ten aanzien van het omgaan met fysieke en verbale agressie en pesten, vernieling, wapenbezit, diefstal, vuurwerkbezit, seksuele intimidatie, loverboys en loverbags en drugs en alcohol.

Het protocol, dat beschrijft welke stappen kunnen worden gezet bij het afhandelen van grensoverschrijdend gedrag, is gebaseerd op het *Handboek school en veiligheid*. Dit handboek is tot stand gekomen in onderlinge afstemming tussen politie, voortgezet onderwijs en de gemeente SWF met als doel grensoverschrijdend gedrag te voorkomen en overtredingen op een uniforme doeltreffende manier aan te pakken.

Per onderwerp wordt eerst een algemene en een juridische definitie gegeven, gevolgd door een toelichting. Daarna volgt vermelding van de maatregelen welke het OPDC Fultura kan nemen, wat de politie en het Openbaar Ministerie doen of kunnen doen en welke hulpmogelijkheden er zijn. Bij al deze protocollen geldt dat dossiervorming essentieel is. Alle te ondernemen stappen dienen goed gedocumenteerd te worden en gecommuniceerd met de direct betrokkenen.

9. Stappenplan grensoverschrijdend gedrag

9.1 Signaleren

9.1.1 Inschatting van de situatie

Bij ieder incident wordt er eerst een gesprek gevoerd met het slachtoffer of de benadeelde en met de vermeende dader. De situatie wordt ingeschat aan de hand van de volgende vragen:

- Wat is er gebeurd? Wie is er bij betrokken? Wanneer is het gebeurd?
- Is dit gedrag of vergelijkend ander gedrag bij deze jongere vaker voorgekomen?
- Wat is de ernst van het grensoverschrijdend gedrag?
- Handelt het om leerlingen van het OPDC Fultura of dienen andere scholen ingeschakeld te worden?
- Handelt het OPDC Fultura de situatie zelfstandig af?
- Dient ook de politie in kennis te worden gesteld of ingeschakeld te worden? In het protocol kan het OPDC Fultura nagaan of het gedrag gemeld moet worden bij de politie, dus anders gezegd, is er sprake van wet overtredend gedrag?
- Dient de contactfunctionaris van de politie op de hoogte te worden gesteld of om advies te worden gevraagd?
- Is consultatie van andere hulpverlenende instellingen gewenst dan wel noodzakelijk? Afhankelijk van de uitkomsten van deze stap wordt overgegaan naar stap 2 of zo nodig naar een van de andere vervolgstappen.

9.2 Preventie

9.2.1 Gesprek met leerling en medewerker van het OPDC Fultura

In de preventieve fase zal getracht worden de leerling door middel van gesprekken te bewegen om zijn/haar gedrag zodanig te veranderen dat geen sprake meer is van grensoverschrijdend gedrag. Daarbij zal aandacht zijn voor eventuele individuele problemen van de leerling, die mogelijk verband houden met het ongewenste gedrag, en -indien noodzakelijk- passende begeleiding worden ingezet.

9.2.2 Gesprek met ouders/verzorgers

Het OPDC Fultura behoudt zich het recht voor om ouders/verzorgers van leerlingen te informeren over het gedrag van de leerling. Als van het grensoverschrijdend gedrag verslag wordt gemaakt of wanneer dit anderszins wordt gedocumenteerd, worden de ouders daarover in ieder geval geïnformeerd. De ouder/verzorger is daarmee op de hoogte van de stappen die het OPDC Fultura zet t.a.v. het gedrag van de leerling. Bij herhaling van het gedrag zal een gesprek plaatsvinden tussen het OPDC Fultura, leerling en ouders/verzorgers.

9.2.3 Bespreking in het team

Zo nodig zal het grensoverschrijdend gedrag worden besproken in het team. Daar kan worden bekeken of en zo ja welke begeleiding wordt geboden aan dader en/of slachtoffer en welke externe instanties daarbij zo nodig betrokken worden. Eventueel wordt de contactfunctionaris van de politie op de hoogte gesteld of om advies gevraagd. (Als blijkt dat het om een gedraging gaat waarbij de wet is overtreden, wordt de politie hiervan in kennis gesteld of aangifte gedaan.)

9.2.4 Verwijzing naar een externe (hulpverlenings)instantie

Het verwijzen naar c.q. inschakelen van een externe instantie is aan de orde als het grensoverschrijdende gedrag of de gevolgen daarvan daardoor adequaat begeleid kan worden, of als dit gedrag zich in meerdere domeinen voordoet. Het verwijzen gebeurt door het Zorgteam. Daaraan nemen al een aantal externe partners deel en de afstemming met het stedelijke wijkzorgteam is daarmee gewaarborgd.

9.2.5 Inschakeling politie

Indien er sprake is van grensoverschrijdend gedrag waarbij tevens de wet is overtreden, wordt de politie ingeschakeld. Het inschakelen van de politie geschiedt door de teamleiding (of namens de teamleiding). In overleg met de politie wordt bepaald op welk moment en door wie de ouders in kennis worden gesteld.

9.3 Sanctioneren (zie ook 5.2)

9.3.1 Time out (bezinnen op)

In deze fase is het belangrijk dat eventueel volgende stappen weloverwogen gezet worden. Dat kan door de leerling gedurende een bepaalde tijd de toegang tot de lessen te ontzeggen (separeren uit de groep). De leerling blijft echter wel op het OPDC Fultura (en wordt dus niet geschorst of verwijderd) en werkt individueel aan zijn taken en opdrachten. Door deze maatregel hoeft de leerling niet uitgesloten te worden van deelname aan toetsen, schoolonderzoeken en examens. Gedurende deze tijd kan het OPDC Fultura zich bezinnen op eventuele volgende stappen. De ouders / verzorgers worden van deze maatregel telefonisch en schriftelijk op de hoogte gesteld.

9.3.2 Schorsing

In deze fase wordt de leerling formeel voor de duur van één tot maximaal vijf dagen geschorst. Nadat de schorsing is beëindigd zal het OPDC Fultura zich inspannen voor een zorgvuldige begeleiding van de leerling bij terugkeer in het OPDC Fultura. De zorg van het OPDC Fultura richt zich uiteraard ook op de leerling(en) die mogelijk slachtoffer zijn geworden van het grensoverschrijdende gedrag. Als voortijdig schoolverlaten door deze sanctie dreigt, zal met o.a. de leerplichtambtenaar en de school van herkomst, worden besproken welke acties ondernomen zullen worden om dit te voorkomen.

9.3.3 Verwijzing naar een andere school

Als blijkt dat het gebeurde een dermate grote impact heeft op de leerling zelf, de medeleerlingen of het gehele OPDC Fultura is het wellicht verstandig dat de leerling het onderwijs (al dan niet tijdelijk) volgt

in een andere setting of op een andere school. De betreffende ouders / verzorgers worden hierin betrokken.

De eventuele ontvangende school biedt deze leerling de mogelijkheid een nieuwe start te maken. De ontvangende school neemt de leerling eerst op, op basis van detachering; de ontvangende school kan de detachering zo nodig ongedaan maken. De leerling blijft nog maximaal één jaar ingeschreven bij de oude school. Hierna wordt de leerling officieel uitgeschreven bij de oude en ingeschreven bij de ontvangende school.

9.3.4 Verwijdering

Dit is de laatste (sanctionerende) stap in het stappenplan. Het bevoegd gezag neemt het besluit dat wordt overgegaan tot definitieve verwijdering. De leerling wordt niet meer toegelaten tot de onderwijsinstelling.

10. Protocollen

10.1 Fysieke agressie

Algemene definitie

Onder fysieke agressie wordt verstaan het uitoefenen van enig feitelijk geweld op het lichaam van een ander. We spreken van pesten wanneer er sprake is van langdurig uitoefenen van geestelijk of lichamelijk geweld door een of meerdere leerlingen tegen een medeleerling. Pesten kan verbaal of fysiek zijn, maar kan ook betekenen dat iemand wordt genegeerd of buitengesloten. Pesten is een fenomeen dat door de school duidelijk moet worden onderkend en herkend. De gevolgen voor het slachtoffer -nu en op latere leeftijd- kunnen desastreus zijn.

Juridische definitie

Eenvoudige mishandeling (art. 300 WvS)

Opzettelijk pijn of letsel veroorzaken (onder opzet valt ook het mogelijkheidsbewustzijn). Onder pijn wordt mede verstaan een min of meer hevig onaangename lichamelijke gewaarwording (bijv. een flinke klap). Aan mishandeling wordt opzettelijke benadeling van de gezondheid gelijkgesteld (bijv. opzettelijk bedorven etenswaren verstrekken).

Zware mishandeling (art. 302 WvS)

Idem, met voorbedachte rade (art. 303 WvS)

Het opzettelijk (mogelijkheidsbewustzijn), al dan niet met voorbedachte rade, toebrengen van zwaar lichamelijk letsel. De opzet is gericht op het toebrengen van zwaar letsel (bijv. botbreuken).

Vechterij (art. 306 WvS)

Het opzettelijk deelnemen aan een aanval (initiatief gaat uit van partij) of vechterij (initiatief gaat uit van beide of nog meer partijen) waarin onderscheiden personen zijn gewikkeld (minstens 3) Openlijke geweldpleging (art. 141 WvS)

Er wordt geweld gepleegd door meer mensen tezamen tegen personen of goederen. Er moeten minimaal twee daders zijn die gezamenlijk (verenigd) het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk, onverholen en niet heimelijk zijn, dus plaatsvinden op een plaats waar publiek aanwezig is dan wel doorgaans aanwezig is

Toelichting

Slachtoffers van geweld zijn, onder andere uit angst voor represailles of isolement, vaak bang om melding te doen van dit geweld. Toch is voor een strafrechtelijke aanpak meestal een aangifte nodig. Een duidelijke stellingname van het OPDC Futura is hier essentieel. Het slachtoffer moet zich gesteund

en gesterkt voelen door het team van het OPDC Futura. Deze zal een duidelijk en krachtig signaal af moeten geven in de richting van de dader (repressief) en de omgeving (preventief).
Ondersteuning bij het doen van aangifte is zeer wenselijk, evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring. Het gebruiken van geweld heeft altijd consequenties!

Maatregelen OPDC Futura

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet de politie in te schakelen. Indien het uitgeoefende geweld in geval van eenvoudige mishandeling bestaat uit een niet meer dan geringe lichamelijke kracht van enige betekenis, (bijv. klap met vlakke hand op rug) kan het OPDC Futura zelf op deze gedraging reageren. Is er sprake van meer dan geringe lichamelijke kracht van enige betekenis (bijv. in elkaar trappen van slachtoffer), letsel, structureel agressief gedrag door een dader of als er sprake is van groepsoptreden dan zal ook de politie moeten worden gewaarschuwd.

Primair, indien er sprake is van een situatie die het OPDC Futura zelf afhandelt:

- Toepassen (disciplinaire) maatregel(en)
- Politie op de hoogte stellen (in de vorm van een melding)

Secundair, indien er sprake is van een aangifte:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie.
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen doorgeven aan de politie.
- Het slachtoffer ondersteunen bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met Openbaar Ministerie.
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt (of een HALT-verwijzing).
- Ouders dader en slachtoffer informeren.

Maatregelen OM

- Het proces-verbaal kan worden afgedaan middels een aanbod transactie via de Officier van Justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf, geldelijke transactie, begeleiding en vergoeding van de schade aan de benadeelde (laatste alleen bij jongeren van 14 jaar en ouder) of een combinatie. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over invulling van de straf.
- Bij recidive of een ernstige vorm van agressief geweld kan het proces-verbaal door het OM worden voorgelegd aan de Kinderrechter. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.
- De aangever kan indien hij/zij dit wenst over het verloop van de zaak geïnformeerd worden.

Hulpverlenende instanties

- Huisarts
- Advies- en Meldpunt kindermishandeling
- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie

10.2 Verbale agressie

Algemene definitie

Onder verbale agressie wordt verstaan het verbaal of schriftelijk bedreigen, discrimineren, intimideren, ernstig beledigen of uitschelden van een persoon. We spreken over pesten wanneer één of meerdere leerlingen langdurig verbaal of fysiek geweld uitoefenen tegen een medeleerling. Pesten kan verbaal, non-verbaal of fysiek zijn. Het OPDC Fultura treft maatregelen ter voorkoming en bestrijding van pesten. Het fenomeen pesten dient in een zo vroeg mogelijk stadium herkend te worden. De gevolgen voor het slachtoffer, maar ook voor de pestende leerling kunnen -ook op latere leeftijd- desastreus zijn.

Juridische definitie

Bedreiging met (art. 285 WvS):

- openlijk geweld met verenigde krachten tegen personen of goederen
- enig misdrijf waardoor de algemene veiligheid van personen in gevaar wordt gebracht
- verkrachting
- feitelijke aanranding van de eerbaarheid
- enig misdrijf tegen het leven gericht
- gijzeling
- mishandeling
- brandstichting

Intimidatie (art. 284 WvS)

- Een ander door geweld of enige andere feitelijkheid of door bedreiging met geweld of enige andere feitelijkheid, gericht hetzij tegen die ander hetzij tegen derden, wederrechtelijk dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden.
- Een ander door bedreiging met smaad of smaadschrift dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden.

Smaad en laster (art. 261 WvS)

Opzettelijk iemands eer of goede naam aanranden door tenlastelegging van een bepaald feit met het kennelijke doel om daaraan ruchtbaarheid te geven, ook schriftelijk (smaadschrift) indien verspreid of openlijk tentoongesteld.

Eenvoudige belediging (art. 266 WvS)

Elke opzettelijke belediging die niet het karakter van smaad of smaadschrift draagt hetzij in het openbaar mondeling, bij geschrift of afbeelding aangedaan, hetzij in zijn tegenwoordigheid mondeling of door feitelijkheden, hetzij door een toegezonden of aangeboden geschrift of afbeelding aangedaan.

Discriminatie (art.137c t/m f WvS)

Het opzettelijk uitlaten over een groep mensen wegens hun ras, godsdienst of seksuele geaardheid, ook schriftelijk.

Toelichting

Als er geen sprake is van een strafbaar feit maar in de opvatting van het OPDC Fultura wel sprake is van grensoverschrijdend gedrag, neemt het OPDC zelf maatregelen.

Bedreiging en/of intimidatie dienen vaak om een ander naar zijn hand te zetten of zijn wil op te leggen en daarmee zijn eigen positie te versterken binnen een groep. Afgezien van de aantasting van de persoonlijke vrijheden van het slachtoffer komt deze vrijwel zeker onder zware psychische druk te staan. Deze vorm van agressie kan dan ook nooit getolereerd worden.

Verbale agressie

Slachtoffers van verbaal geweld zijn veelal bang om melding te doen van dit geweld. Angst voor represailles houdt hen tegen. Isolement dreigt en uitval in het onderwijs ligt op de loer. Toch is voor een strafrechtelijke aanpak vaak een aangifte nodig. Een duidelijke stellingname van het OPDC Fultura is hier essentieel. Het slachtoffer moet zich gesteund en gesterkt voelen door het team van het OPDC Fultura die een duidelijk en krachtig signaal af zal moeten geven in de richting van de dader (repressief) en aan de omgeving (preventief). Ondersteuning bij het doen van aangifte is wenselijk evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring.

Maatregelen OPDC Fultura

Ten aanzien van pesten heeft het OPDC Fultura een preventieve aanpak, voornamelijk gericht op leerlingen. Deze aanpak is vastgelegd in het document *Interne leidraad 'hoe om te gaan met pesten'*. (Bijlage 2)

Primair:

- Het OPDC Fultura onderneemt zelf acties c.q. gepaste maatregelen (preventief/curatief) op basis van de interne leidraad
- Zo nodig wordt de politie geconsulteerd.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie. Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie.
- Het slachtoffer wordt ondersteund bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- Tegen verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt (of een HALT-verwijzing).
- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.

Maatregelen OM

- Het proces-verbaal kan middels een verwijzing naar Halt worden afgedaan.
- Bij recidive of een ernstige vorm van verbale agressie kan het proces-verbaal worden afgedaan middels een aanbod transactie via de Officier van Justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf, geldelijke transactie, begeleiding en vergoeding van de schade aan de benadeelde (laatste alleen bij jongeren van 14 jaar en ouder) of een combinatie. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over invulling van de straf.
- Bij (veelvuldige) recidive wordt de verdachte voorgeleid aan de (Kinder-)rechter c.q. gedagvaard. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.
- De aangever kan indien hij / zij dit wenst over het verloop van de zaak geïnformeerd worden.

Hulpmogelijkheden

- Huisarts
- Advies- en Meldpunt kindermishandeling
- Bureau Slachtofferhulp
- Meldpunt discriminatie
- Bureau Jeugdzorg
- GGD

- Politie

10.3 Cyberpesten

Algemene definitie

Cyberpesten is pesten via internet of telefoon.

Het pesten zelf is meestal niet anders dan bij traditioneel pesten: het gaat vaak om uitschelden, belachelijk maken en buiten sluiten. De impact en de aanpak is wel anders.

Juridische definitie

Op dit moment is er geen wetsartikel dat cyberpesten expliciet strafbaar stelt. Daarom wordt er gebruik gemaakt van bestaande artikelen uit het Wetboek van Strafrecht, bijvoorbeeld:

Belediging/ Smaad/ Smaadschrift: Artikel 261 Bedreiging: Artikel 285

Stalking: Artikel 285b

Grooming: Artikel 248e

Hacking van een account: Artikel 138a

Vernieling van computergegevens: Artikel 350a

Ontucht: Artikel 248a

Schennis der Eerbaarheid: Artikel 239

Toelichting

Wat zijn de verschillende vormen van cyberpesten?

Hierbij kan gedacht worden aan o.a. anonieme berichten versturen via social media en SMS, schelden, roddelen, bedreigen, foto's van mobieltjes en webcam op internet plaatsen, privégegevens op een site plaatsen, wachtwoorden en credits stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen, happy slapping en het versturen van een e-mail bom.

De laatste trend is het plaatsen van filmpjes van meisjes of jongens op Youtube, met smerige teksten, soms met adresgegevens erbij.

De effecten van cyberpesten kunnen erger zijn dan bij traditioneel pesten. Opnames die via de webcam worden gemaakt, worden vastgelegd door een ander en op internet geplaatst. Over de hele wereld kan een foto vervolgens op een site staan. Foto's die eenmaal op internet staan, zijn soms niet meer te verwijderen.

Maatregelen het OPDC Fultura

Ten aanzien van cyberpesten heeft het OPDC Fultura, overeenkomstig de aanpak van pesten (paragraaf 10.2) een preventieve aanpak. Deze aanpak is vastgelegd in het document Interne leidraad 'hoe om te gaan met pesten'. (Bijlage 2)

Primair:

- Het OPDC Fultura onderneemt zelf acties c.q. gepaste maatregelen (preventief/curatief) op basis van de Interne leidraad
- Zo nodig wordt de politie geconsulteerd.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie. Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie.
- Het slachtoffer wordt ondersteund bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- Tegen verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt (of een HALT-verwijzing).

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.

Maatregelen OM

- Het proces-verbaal kan middels een verwijzing naar Halt worden afgedaan.
- Bij recidive of een ernstige vorm van kan het proces-verbaal worden afgedaan middels een aanbod transactie via de Officier van Justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf, geldelijke transactie, begeleiding en vergoeding van de schade aan de benadeelde (laatste alleen bij jongeren van 14 jaar en ouder) of een combinatie. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over invulling van de straf.
- Bij (veelvuldige) recidive wordt de verdachte voorgeleid aan de (Kinder)rechter c.q. gedagvaard. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.
- De aangever kan indien hij / zij dit wenst over het verloop van de zaak geïnformeerd worden.

Hulpverlenende instanties

- Huisarts
- Advies- en Meldpunt kindermishandeling
- Bureau Slachtofferhulp
- Meldpunt discriminatie
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie

10.4 Drugs en alcohol Algemene definitie

Het voorhanden hebben van drugs, alcohol en/of medicijnen of daarop gelijkende middelen welke niet aantoonbaar in het belang van de eigen gezondheid zijn is niet toegestaan, alsook het handelen in/verstrekken van drugs, alcohol en/of deze medicijnen. Dit houdt uiteraard ook in, dat men niet onder invloed van alcohol op het OPDC Futura kan verschijnen. Het OPDC Futura heeft dit als huisregel in het afsprakenboekje opgenomen.

Juridische definitie

- Het gebruik van hard- en softdrugs, zoals heroïne, cocaïne, cannabis, XTC en paddo's en gedragingen met betrekking tot deze drugs zijn verboden op basis van de Opiumwet en deels ook de Warenwet.
- Het handelen in hard- en softdrugs is eveneens verboden op basis van de Opiumwet.
- Voor gebruik en bezit van alcohol geldt de Drank- en Horecawet, waarin tevens is aangegeven dat verkoop van alcohol aan jongeren beneden de 16 jaar is verboden.
- Het roken van tabak in openbare gebouwen, zoals scholen, is verboden bij de Tabakswet, met uitzondering van daarvoor specifiek aangewezen ruimten.
- Voor productie en/of handel in geneesmiddelen die als drugs worden gebruikt, is de Geneesmiddelenwet van toepassing.

Toelichting

Wanneer door signalen of uit een gesprek blijkt dat een leerling onder invloed is, dan zal het OPDC Futura hierop moeten reageren. De leerling die onder invloed van alcohol of drugs de lessen volgt, zal uit de les verwijderd moeten worden. Goede of slechte schoolprestaties zijn hierbij niet doorslaggevend.

Enerzijds tast drugs- en alcoholgebruik/-bezit het leefklimaat binnen een het OPDC Futura aan en anderzijds is het een directe bedreiging voor de onderwijsdoelstellingen. Het onderscheid tussen het

voorhanden hebben van drugs voor eigen gebruik dan wel het voorhanden hebben van drugs bestemd voor de handel is moeilijk te trekken. Vandaar de volgende grenslijn: indien jongeren drugs voorhanden hebben en/of dit aan anderen uitdelen, al dan niet met winstbejag, wordt de politie ingeschakeld.

Eenzijds om de drempel om drugs te gebruiken hoog te houden en anderzijds om een duidelijk en goed te hanteren beleid te voeren. Minderjarigen mogen ook niet in het bezit zijn van softdrugs voor eigen gebruik. Immers coffeeshops mogen slechts aan meerderjarigen verkopen. Bij middelengebruik dan wel handel moet de grens op nul gesteld worden, inhoudende dat drugs in het geheel niet getolereerd worden.

Het OPDC Fultura verbiedt het om alcohol, drugs of medicijnen die niet aantoonbaar door een arts zijn voorgeschreven binnen het gebouw of het terrein van het OPDC Fultura te brengen. Ingeval het OPDC Fultura weet dan wel een redelijk vermoeden heeft, dat een persoon drugs/medicijnen binnen een gebouw of terrein heeft gebracht of voorhanden of op andere wijze onder zich heeft, wordt deze persoon bewogen tot afgifte van deze goederen. Het OPDC Fultura geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade, in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel. Het OPDC Fultura verbindt deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot gebouw of terrein. Dit wordt vooraf in het afsprakenboekje kenbaar gemaakt. Hiermee wordt intern rechtmatigheid van het handelen verkregen. Ingeleverde drugs en medicijnen worden ter vernietiging overgedragen aan de politie.

Maatregelen het OPDC Fultura

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair:

- Toepassen disciplinaire maatregel(en).
- Drugs afgeven aan de politie.
- Eventueel politie op de hoogte stellen of om advies vragen (met name wanneer jongeren drugs op het OPDC Fultura uitdelen, al dan niet met winstbejag).
- Bepalen welke instantie te betrekken bij hulpverlening, verwijzing en preventieactiviteiten.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie.
- Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie.

Maatregelen politie

- Er wordt tegen de persoon proces-verbaal opgemaakt.
- De ouders van de verdachte worden geïnformeerd.

Maatregelen OM

- Het OM beoordeelt het ingezonden proces-verbaal en besluit over de verdere afdoening ervan. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.
- Bij recidive of ernstige drugsdelicten wordt de verdachte voorgeleid aan de (Kinder)rechter c.q. gedagvaard. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.

Hulpverlenende instanties

- Huisarts
- Advies- en Meldpunt kindermishandeling

- Bureau Slachtofferhulp
- Meldpunt discriminatie
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie

10.5 Vernieling Algemene definitie

Vernieling, vandalisme

Juridische definitie

Vernieling (art. 350 WvS)

Het opzettelijk en wederrechtelijk vernielen, beschadigen, onbruikbaar maken of weg maken van een goed dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort. De dader moet dus de opzet (mogelijkheidsbewustzijn) hebben om genoemde vernieling te plegen en daarbij moet hij dat wederrechtelijk, dus zonder toestemming/instemming van de eigenaar, doen. Ook graffiti valt onder de werking van deze definitie. Immers: het herstellen van de schade brengt zodanige inspanning en kosten met zich mee dat van beschadiging kan worden gesproken.

Openlijke geweldpleging (art. 141 WvS)

Het openlijk en met verenigde krachten geweld plegen tegen personen en goederen. Er moeten minimaal twee daders zijn die gezamenlijk (verenigd) het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk, onverholen en niet heimelijk zijn, dus plaatsvinden op een plaats waar publiek aanwezig is dan wel doorgaans aanwezig is.

Baldadigheid (art. 424 Sr. WvS)

Hij die op of aan de openbare weg of op enige voor het publiek toegankelijke plaats tegen personen of goederen enige baldadigheid pleegt waardoor gevaar of nadeel kan worden teweeggebracht, wordt, als schuldig aan straatschenderij, gestraft met een boete van de eerste categorie

Toelichting

Vernieling is het gericht stukmaken van iets, een uiting van disrespect voor andermans eigendommen. Vaak komt het voort uit een (algemeen) gevoel van onvrede met zijn eigen positie (afgunst, boosheid, verveling) hetgeen zich dan uit in vernielen. Zeker als de vernieling zich richt op een specifiek (bewust gekozen) slachtoffer zal aandacht aan de achtergronden van de vernieling moeten worden besteed om herhaling of verergering van maatregelen tegen het slachtoffer te voorkomen.

Van baldadigheid of straatschenderij is sprake wanneer de vernieling niet gericht plaatsvindt, maar meer als ongewild gevolg van een actie. Voorbeelden hiervan zijn onder ander schade door sneeuwballen gooien of het omtrappen van vuilcontainers.

Wanneer sprake is van eenvoudige vernieling met niet meer dan geringe schade, waarbij schadevergoeding of schadeherstel kan worden bereikt, treedt het OPDC Fultura op als bemiddelaar met betrekking tot de schaderegeling. Het doel hierbij is dat de partijen (gedupeerde(n) en dader(s)) de zaak onderling regelen. Het OPDC Fultura heeft daarin geen taak om te schade te regelen.

Wel treft het OPDC Fultura zelf maatregelen tegen het ongewenste gedrag.

Indien het gaat om een vernieling van meer dan geringe omvang of schade, er sprake is van herhaling of groepsdelict of als schadevergoeding / schadeherstel niet kan worden bereikt, zal ook de politie in kennis worden gesteld.

Maatregelen het OPDC Fultura

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair, indien er sprake is van een situatie die het OPDC Fultura zelf afhandelt:

- Toepassen disciplinaire maatregel(en).
- Bemiddeling in schadevergoeding of schadeherstel door de dader.
- Eventueel politie op de hoogte stellen of om advies vragen.

Secundair (indien er bijvoorbeeld sprake is van vernieling met meer dan geringe schade), vernieling door een groep leerlingen, dan wel getoonde onwilligheid met betrekking tot schadeherstel/schadevergoeding):

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie.
- Bemiddelen in schadevergoeding door ouders/verzorgers dader.
- Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie.
- Het slachtoffer ondersteunen en stimuleren bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Indien aan de criteria wordt voldaan wordt de verdachte naar HALT verwezen, afhankelijk van de waarde van de schade.
- Ouders dader en slachtoffer informeren.
- In schadevergoeding tussen (ouders) dader en slachtoffer wordt bemiddeld.

Maatregelen OM

- Het proces-verbaal kan middels een verwijzing naar Halt worden afgedaan.
- Bij recidive of een ernstige vorm van vernieling kan het proces-verbaal worden afgedaan middels een aanbod transactie via de Officier van Justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf, geldelijke transactie, begeleiding en vergoeding van de schade aan de benadeelde (laatste alleen bij jongeren van 14 jaar en ouder) of een combinatie. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over invulling van de straf.
- Bij veelvuldige recidive kan het proces-verbaal door het OM worden voorgelegd aan de Kinderrechter. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.
- De aangever kan indien hij / zij dit wenst over het verloop van de zaak geïnformeerd worden.

Hulpverlenende instanties

- Huisarts
- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie

10.6 Wapenbezit

Algemene definitie

Het voorhanden hebben van voorwerpen die het karakter van een wapen dragen of die als wapen worden aangewend en waarvan het voorhanden hebben in verband met het volgen van onderwijs niet noodzakelijk is.

Juridische definitie

De bij wet verboden wapens en de gedragingen die met deze wapens verboden zijn, zijn gedefinieerd in de Wet Wapens en Munitie. Hier is geen korte juridische definitie voor te geven.

Toelichting

Veel wapens vallen niet onder de werking van de Wet Wapens en Munitie omdat ze qua afmeting of model net even anders zijn. Toch zijn veel van deze wapens daardoor niet minder gevaarlijk. Immers, een stiletto waarvan het lemmet breder is dan 14 millimeter is net zo gevaarlijk als een (wettelijk verboden) stiletto met een lemmet dat minder dan 14 millimeter breed is. In het kader van het volgen van onderwijs is het bezit/voorhanden hebben van dergelijke wapens en voorwerpen niet alleen onnodig, maar ook gevaarlijk en bedreigend voor het klimaat binnen een school, en dus verboden. Dit geldt voor alle voorwerpen die het karakter van een wapen dragen (stiletto's, vlindermessen, valmessen e.d.) en ook voor voorwerpen die als wapen worden gehanteerd (wanneer bijvoorbeeld een schroevendraaier wordt gebruikt om mee te dreigen). Wanneer het OPDC Fultura weet, dan wel een redelijk vermoeden heeft, dat een persoon een dergelijk wapen bezit, of ziet dat een voorwerp als wapen wordt gehanteerd binnen het gebouw of terrein, zal de bezitter van het voorwerp worden bewogen het af te geven. Vervolgens worden de wapens ter vernietiging aan de politie overgedragen. Het OPDC Fultura geeft hiervoor GEEN schadevergoeding en is NIET aansprakelijk voor schade, in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel. Het OPDC Fultura hanteert deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot gebouw of terrein.

Indien het om wapens en gedragingen gaat die vallen onder de werking van de Wet Wapens en Munitie is politieel optreden vereist. De politie wordt dan in kennis gesteld. Deze kan uitsluitel geven of het gaat om een wettelijk verboden wapen.

Maatregelen het OPDC Fultura

De politie wordt te allen tijde in kennis gesteld, in overleg met hen wordt besloten of het gaat om een situatie die het OPDC Fultura zelf kan afhandelen of dat het een overtreding betreft die door de politie wordt afgehandeld.

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting). Primair, indien er sprake is van een situatie die het OPDC Fultura zelf afhandelt:

- Toepassen disciplinaire maatregel(en).
- Ingeleverde wapens en voorwerpen afgeven aan de politie.
- Eventueel politie op de hoogte stellen en/of om advies vragen.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie.
- Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie.

Maatregelen politie

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Ouders van verdachte en eventueel slachtoffer informeren.

Maatregelen OM

- Het proces-verbaal kan worden afgedaan middels een aanbod transactie via de Officier van Justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf, geldelijke transactie en begeleiding of een combinatie. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over invulling van de straf.
- Bij recidive of ernstige feiten kan het proces-verbaal door het OM worden voorgelegd aan de

Kinderrechter. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.

Hulpverlenende instanties

- Bureau Slachtofferhulp
- Steunpunt huiselijk en seksueel geweld
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie

10.6 Diefstal

Algemene definitie

Stelen, roven, insluiting en inbraak.

Juridische definities

Eenvoudige diefstal (art. 310 WvSr)

Enig goed, dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort, wegnemen met het oogmerk het wederrechtelijk toe te eigenen. Het doel van het wegnemen moet de toe-eigening zijn; om er als heer en meester over te gaan beschikken. Als het goed wordt gestolen met de bedoeling om het te verkopen blijft het diefstal. Er wordt dan immers gehandeld alsof er als heer en meester over wordt beschikt.

Gekwalificeerde Diefstal (art. 311 WvSr)

- idem 310 WvSr, bij gelegenheid van brand, ontploffing.
- idem 310 WvSr, gepleegd door twee of meer verenigde personen
- idem 310 WvSr, indien de dader zich de toegang tot de plaats van het misdrijf heeft verschaft of het weg te nemen goed onder zijn bereik heeft gebracht door middel van braak, verbreking of inklimming, van valse sleutels, van een valse order of een vals kostuum.

Diefstal met geweld (art. 312 WvSr)

- idem 310/311 WvSr, indien voorafgegaan, vergezeld van of gevolgd door geweld of bedreiging met geweld tegen personen, gepleegd met het oogmerk om de diefstal voor te bereiden of gemakkelijk te maken, of om bij betrapping op heterdaad de vlucht mogelijk te maken van zichzelf of andere deelnemers aan het misdrijf, hetzij het bezit van het gestolene te verzekeren.

Afpersing (art. 317 WvSr)

Met het doel zichzelf of een ander te bevoordelen, iemand door geweld of bedreiging met geweld dwingen tot het afgeven van enig goed dat geheel of ten dele aan diegene of een derde toebehoort.

Afdreiging (art. 318 WvSr)

- idem 317 WvSr. met dien verstande dat het dreigmiddel geen geweld is maar smaad, smaadschrift of openbaring van een geheim.

Insluiping en inbraak (art. 311 WvSr lid 1, sub 5)

Diefstal waarbij de schuldige zich de toegang tot de plaats van het misdrijf heeft verschaft of het weg te nemen goed onder zijn bereik heeft gebracht door middel van braak, verbreking of inklimming, van valse sleutels, van valse order of een vals kostuum.

Heling (art. 416 en 417 WvSr)

Opzet- dan wel schuldheiling: het kopen, krijgen of voor handen hebben van gestolen of illegale goederen, bijvoorbeeld het te koop aanbieden of kopen van bromfietsonderdelen, autoradio's,

vuurwerk, kleding, cd's e.d. waarbij vermoed kan worden dat die goederen gestolen zijn of illegaal te koop worden aangeboden.

Maatregelen het OPDC Fultura

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting). Primair, indien er sprake is van een situatie die het OPDC Fultura zelf afhandelt:

- Toepassen disciplinaire maatregel(en).
- Bemiddeling in teruggave of schadevergoeding gestolen goed. Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie • Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie.
- Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie.
- Het slachtoffer ondersteunen en stimuleren bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Indien aan criteria voldaan wordt, verwijzen van de verdachte naar HALT.
- Bemiddeling bij teruggave of schadevergoeding gestolen goed.
- Ouders dader en slachtoffer informeren.

Maatregelen OM

- Het proces-verbaal kan middels een verwijzing naar Halt worden afgedaan, afhankelijk van de waarde van het goed.
- Bij recidive of een ernstige vorm van diefstal kan het proces-verbaal worden afgedaan middels een aanbod transactie via de Officier van Justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf, geldelijke transactie, begeleiding en vergoeding van de schade aan de benadeelde (laatste alleen bij jongeren van 14 jaar en ouder) of een combinatie. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over invulling van de straf.
- Bij veelvuldige recidive kan het proces-verbaal door het OM worden voorgelegd aan de Kinderrechter. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.
- De aangever kan indien hij/zij dit wenst over het verloop van de zaak geïnformeerd worden.

Hulpverlenende instanties

- Advies- en Meldpunt kindermishandeling
- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie

10.7 Vuurwerkbezit

Algemene definitie

Het voorhanden hebben van vuurwerk.

Juridische definitie

Vuurwerkbesluit

- Het voorhanden hebben van vuurwerk buiten de daartoe aangewezen periode (art. 1.2.4).
- Het voorhanden hebben van > 10 kg vuurwerk tijdens of buiten de verkoopperiode (art. 1.2.4).
- Het voorhanden hebben van of handelen in verboden en/of ondeugdelijk vuurwerk (art. 1.2.2).
- Het afsteken van vuurwerk buiten de toegestane periode (art. 2.3.6).

Toelichting

Vuurwerk is te allen tijde verboden, alleen op 31 december van 18.00 uur tot 1 januari 02.00 uur is het toegestaan consumentenvuurwerk af te steken. NB: 2020 is vuurwerk geheel verboden.

Wanneer er een redelijk vermoeden bestaat, dat een persoon vuurwerk binnen het gebouw of terrein heeft gebracht, of voorhanden of op andere wijze onder zich heeft, wordt verzocht dit vuurwerk in te leveren. Indien aan dit verzoek niet wordt voldaan, volgt verwijdering van het terrein. Het ingeleverde vuurwerk wordt ter vernietiging aan de politie overgedragen. Het OPDC Futura geeft hiervoor GEEN schadevergoeding en zijn NIET aansprakelijk voor schade, in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

Maatregelen het OPDC Futura

- Politie inschakelen.
- Ingeleverd vuurwerk wordt aan de politie afgegeven.
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen aan de politie doorgeven.
- Toepassen sanctiestructuur
- Informeren ouders/verzorgers van dader en eventueel benadeelde.

10.8 Seksuele intimidatie

Algemene definitie

Ongewenste seksueel getinte aandacht in de vorm van verbaal, fysiek of non-verbaal gedrag dat door degene die hiermee geconfronteerd wordt als onaangenaam wordt ervaren. Dit gedrag vindt plaats binnen of in samenhang met de onderwijssituatie en kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn.

Fysieke handelingen

Zoals: knuffelen, zoenen, op schoot nemen, handtastelijkheden, de weg versperren, tegen iemand aan gaan staan of moedwillig tegen iemand aanbotsen.

Verbale vorm

Zoals: iemand op een bepaalde manier aanspreken, seksueel getinte opmerkingen, dubbelzinnigheden, seksueel getinte grappen en schuine moppen, stoere verhalen rond seksuele prestaties, opmerkingen over uiterlijk en kleding, vragen naar seksuele ervaringen, uitnodigingen met bijbedoelingen, op dwingende wijze afspraakjes willen maken, uitnodiging tot seksueel contact, bedreigingen.

Non-verbale vorm

Staren, gluren, lonken, knipogen, in kleding gluren.

Toelichting

Onderwijsinstellingen zijn verplicht een veilig leer- en werkklimaat te creëren voor hun leerlingen en personeelsleden. Seksuele intimidatie is dus uit den boze.

Seksuele intimidatie komt op alle schooltypen voor. Het heeft te maken met machtsverschillen tussen leraren en leerlingen, tussen mannen en vrouwen, jongens en meisjes. Seksuele intimidatie kan zich bij verschillende partijen in de schoolsituatie voordoen:

- leerling – leerling
- personeel – leerling
- leerling – personeel
- personeel – personeel

Het ondergaan van seksuele intimidatie heeft vaak nadelige gevolgen voor betrokkene. Voor leerlingen/personeel kan het een aanleiding zijn van school te gaan; ook schoolverzuim en slechte leerprestaties kunnen het gevolg zijn. Verder kunnen de slachtoffers later psychische of emotionele schade ondervinden. Alleen degene die last heeft van seksuele intimidatie kan een klacht indienen bij de leidinggevende de externe vertrouwenspersoon en de stappen volgen van de klachtenregeling. Uiteraard kunnen vermoedens van misbruik of onveilig klimaat worden gemeld bij de vertrouwenspersoon. De procedure is beschreven in de meldplicht- en klachtenregeling van het OPDC Fultura.

Meldplicht

In de kwaliteitswet voor scholen staat de meldplicht. De meldplicht houdt in dat iedereen werkzaam in dienst van de scholen, een wettelijke meldplicht heeft, wanneer zij vermoeden dat of de wetenschap hebben dat een medewerker of vrijwilliger zich schuldig heeft gemaakt aan grensoverschrijdend gedrag, zij dit moeten melden bij hun leidinggevende. De leidinggevende neemt dan contact op met het College van Bestuur en deze geeft de melding door aan de Vertrouwensinspecteur. Bij grensoverschrijdend gedrag gaat het onder andere om seksueel misbruik, seksuele intimidatie, discriminatie, agressie en psychisch of fysiek geweld. In de klachtenregeling is geregeld op welke wijze klachten worden afgehandeld.

Scenario Maatschappelijke Onrust

Het gemeentebestuur kan besluiten het zogenoemde ‘Scenario Maatschappelijke Onrust’ bij geweldsdelicten (zedes, mishandeling of moord) in Fryslân in werking stellen. Een casemanager van GGD Fryslân roept in opdracht van het lokale bestuur een Scenarioteam bijeen.

Maatregelen het OPDC Fultura

Het OPDC Fultura beschikt over een meldplicht- en klachtenregeling. Deze klachtenregeling wordt gepubliceerd via de website van Fultura.

Indien er sprake is van seksuele intimidatie bij leerlingen worden, na overleg met de vertrouwenspersoon, altijd de ouders/verzorgers van het slachtoffer, en indien de dader een leerling is, ook diens ouders/verzorgers op de hoogte gesteld.

Door de teamleider OPDC Fultura wordt aan het personeel, de leerlingen en de ouders/verzorgers informatie verschaft over hoe op het OPDC Fultura wordt omgegaan met seksuele intimidatie, en over de mogelijkheden om een klacht in te dienen. De Vertrouwensinspecteur wordt bij ernstige gevallen van seksuele intimidatie geïnformeerd en zo nodig om advies gevraagd. Bij ontucht doet het bestuur altijd aangifte. Ontucht is een misdrijf.

Steunen slachtoffer

Slachtoffers van seksuele intimidatie willen soms uit angst of schaamte geen melding/aangifte doen. Voor een strafrechtelijke aanpak is echter wel een aangifte nodig. Ondersteuning bij het doen van aangifte is wenselijk, evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring. Een duidelijke stellingname van de teamleiding van het OPDC Fultura is hier eveneens essentieel. Het slachtoffer moet zich gesteund en gesterkt voelen door de teamleiding.

10.9 Loverboys en lovergirls

Algemene definitie

Loverboys zijn jongens die jonge meisjes de prostitutie in proberen te lokken. Soms laten ze de meisjes daadwerkelijk in de prostitutie werken. Loverboys ogen charmant, zijn goed gekleed, dragen vaak sieraden, rijden in opvallende auto's en maken indruk met hun rijkdom. Het zijn jongens waar de meisjes graag mee gezien worden. Loverboys palmen 'hun meisjes' in met aandacht en cadeautjes voordat ze hen dat laten 'terugbetalen'.

Alle meisjes lopen risico: elk tienermeisje wil graag aandacht krijgen en zich mooi voelen. Toch lopen sommigen meer risico dan anderen, met name lager opgeleide meisjes.

Slachtoffers van loverboys hebben gemeen dat ze in de puberteit zitten en meestal niet sterk in hun schoenen staan. De meisjes komen vaak uit gebroken gezinnen waarin geen of een nietbeschermende vader aanwezig is. Ook is er nogal eens sprake van een ontwrichte jeugd, bijvoorbeeld door mishandeling of seksueel misbruik.

Lovergirls is een relatief nieuw fenomeen. Lovergirls zijn even gevaarlijk als hun mannelijke tegenhangers. De lovergirls beginnen ogenschijnlijk plezierige vriendschappen met kwetsbare leeftijdsgenootjes. Vervolgens lokken zij de meisjes met dure kleding of sieraden en mooie praatjes de prostitutie in. Er zijn al gevallen bekend van lovergirls die openlijk op scholen nieuwe meisjes ronselen. In de meeste gevallen beheren lovergirls een eigen netwerk van klanten dat vergelijkbaar is met een escortbureau. Soms belanden de slachtoffers van lovergirls 'achter het raam'.

In sommige gevallen worden de lovergirls door loverboys aangestuurd en zijn lovergirls dus evenzeer slachtoffer. De lovergirls hoeven dan niet zelf achter het raam, hun taak bestaat uit het ronselen van nieuwe meisjes. Vaak krijgen lovergirls als 'tegenprestatie' alleen aandacht en liefde van hun loverboy, af en toe krijgen ze geld.

Juridische definitie

Mensenhandel en/of aanzetten van minderjarigen tot prostitutie: (art. 273 f WvSr)

Het opzettelijk voordeel trekken uit seksuele handelingen van een ander met of voor een derde tegen betaling, terwijl die ander de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt.

Toelichting

Tactiek

De tactiek van een loverboy is globaal in een aantal fasen te omschrijven.

- De ontmoeting; de loverboy gaat op zoek naar meisjes. Hij doet dit op plekken waar veel meisjes rondhangen zoals op scholen. Het ronselen gebeurt in alle delen van het land.
- Indruk maken; de jongen maakt indruk door bijvoorbeeld met een mooie auto op school te verschijnen. Hij is erg aardig voor het meisje, verwent haar met cadeautjes. Zo zorgt hij dat het meisje verliefd op hem wordt.
- Relatie aangaan; het meisje vindt al deze aandacht geweldig, zeker als ze dat thuis heeft moeten missen. Zij wordt verliefd op de jongen en gaat een relatie aan.
- Seksueel contact; de relatie is in eerste instantie heel goed. De loverboy gaat al snel met het meisje naar bed. Bij sommige allochtone meisjes is er zelfs sprake van verkrachting/ontmaagding om de weg naar huis af te snijden.
- Grenzen verleggen en aanzet tot prostitutie; door het meisje aan te zetten tot seks met zijn vrienden, verlaagt de loverboy de drempel tot prostitutie. Vaak wordt ook het gebruik van soft- en harddrugs gestimuleerd.
- Exploitatie; werkt het meisje eenmaal in de prostitutie dan wordt ze scherp in de gaten gehouden. Vaak brengt men het meisje over naar een andere stad. Weigeren van werk kan mishandeling tot gevolg hebben.

Trends

Loverboys zitten niet stil. Zij bedenken telkens nieuwe mogelijkheden om meisjes te ronselen. Een zorgwekkende trend is het risicovolle gedrag van allochtone meisjes die zich via internet of social media door loverboys voor de prostitutie laten ronselen. Ook verstrekken loverboys soms drugs aan minderjarige meisjes in ruil voor seksuele diensten. De loverboys doen dit niet alleen om de meisjes over te halen maar ook om hen afhankelijk te maken.

Loverboys rond de school

Hoewel het leven van een loverboy en 'zijn meisje' zich buiten de onderwijsinstelling afspeelt, kunnen loverboys toch de (omgeving van) de school onveilig maken. Eén van de plaatsen waar loverboys namelijk vaak 'ronselen' is op scholen. In de pauzes en na school hangen er soms jongens met een verzorgd uiterlijk en dure auto's rond. Deze jongens spreken meisjes aan, anderen halen een meisje af.

Signalen herkennen

Welke signalen zijn te herkennen bij meisjes die (potentieel) slachtoffer van loverboys zijn?

- veranderd gedrag;
- sterke stemmingswisselingen;
- verandering van uiterlijk en kledingstijl, pronken met dure kleding, sieraden en mobiele telefoons;
- buiten de groep vallen;
- concentratieproblemen, kelderende resultaten, slaperig zijn of spijbelen.

Soms geven de ouders aan dat zij hun dochter niet meer kunnen bereiken, dat haar vriendenkring veranderd is of dat zij zelfs is weggelopen.

Maatregelen het OPDC Fultura

Fier Fryslân heeft een Advies- en Meldpunt Loverboys en Jeugdprostitutie. Deze registreert en heeft een adviserende en hulpverlenende rol voor (mogelijke) slachtoffers, ouders en professionals.

Het OPDC Fultura en de omgeving wordt in de gaten gehouden door de conciërge. Hierbij kan ook gebruik gemaakt worden van camera's. Zijn er signalen dat zich loverboys zich bij het OPDC Fultura ophouden? Dan wordt contact opgenomen met de politie.

De coach van een desbetreffende leerling kan een meisje aanpreken op haar afwijkend gedrag. De coach kan haar informeren over loverboys en hun praktijken en vragen of het meisje zich hierin herkent. Slachtoffers van loverboys durven er meestal niet direct over te praten. Zij geven wel signalen af dat er iets aan de hand is.

Wanneer er serieuze signalen zijn, wordt de leerling besproken in het team van het OPDC Fultura.

Bij het vermoeden dat een leerling in handen van een loverboy is gevallen wordt daarvan melding gemaakt bij de politie. Bij voldoende bewijzen kan de politie op basis van de melding ambtshalve overgaan tot vervolging van de loverboy(s). Uit jurisprudentie blijkt dat loverboys als gevolg van meldingen en aangiften met succes strafrechtelijk worden aangepakt.

Het slachtoffer wordt door het OPDC Fultura gesteund indien zij aangifte wil doen.

Sneek, 25 november 2020